

Kapitel 16.

*Erstatning m. v.**Til § 140.*

(AL 1930 § 7, udkast 1964 § 7 og bemærkningerne hertil s. 76-78 og § 131 med bemærkninger s. 195-196).

Der har under de nordiske forhandlinger været enighed om, at loven burde optage erstatningsbestemmelser.

Bestemmelserne indfører ikke en særlig ansvarsregel på dette område, men indeholder i realiteten kun en henvisning til dansk rets almindelige erstatningsregler. Man har imidlertid lagt vægt på ved en lovbestemmelse at fremhæve det erstatningsansvar, der påhviler stiftere og medlemmer af et aktieselskabs bestyrelse og direktion.

Bestemmelsen omfatter de nævnte personers ansvar over for selskabet for den lidte skade. Den almindelige regel om stifternes ansvar for skade, som de under udførelsen af deres hverv forsætligt eller uagtsomt har påført selskabet, omfatter også stifternes særlige ansvar for rigtig værdiansættelse af de formueværdier eller den bestående virksomhed, som overtages af det nystiftede selskab. Man har desuagtet ment, at denne vigtige regel om stifternes ansvar stadig burde omtales udtrykkeligt navnlig af forebyggende grunde.

Det samme gælder, når de nævnte personer ved overtrædelse af loven eller selskabets vedtægter har tilføjet aktionærer, selskabets kreditorer eller tredjemand skade, jfr. § 63.

Likvidatorer omfattes også af bestemmelserne i § 140, jfr. § 120, stk. 1, hvorefter de om bestyrelsen givne regler finder anvendelse på likvidatorer.

Til § 141.

(AL 1930 § 54, udkast 1964 § 63 og bemærkningerne hertil s. 148-149).

Om ansvaret for revisorer og de i § 95 omtalte granskningsmænd henvises i stk. 1 til § 140. Herefter er revisorer m. m. ansvarlige for skade, som de under udførelsen af deres hverv forsætligt eller uagtsomt har tilføjet selskabet eller dets aktionærer eller kreditorer. Ved afgørelsen af, om der er grundlag for et erstatningsansvar mod selskabets revisorer, navnlig for forsømmelse af de dem som revisorer påhvillende forpligtelser, må navnlig reglerne i forslaget kapitel 11 om revision og granskning lægges til grund, se navnlig § 88.

Reglen i *stk. 2* er ny i forhold til betænkningen 1969. Efter denne bestemmelse sammenholdt med § 143 hæfter det valgte revisionselskab solidarisk med den revisor, hvem revisionen er overdraget,

for den skade, denne har påført det reviderede selskab under udførelse af sit revisorhverv. En tilsvarende regel indeholdes i de øvrige nordiske udkast. At revisionselskabet må hæfte for de fejl, som den udpegede revisor begår under hvervets udførelse, vil næppe indebære ændring i forhold til gældende ret. Reglen indebærer imidlertid også, at den pågældende revisor må hæfte sammen med selskabet, hvor dette som sådant, f. eks. ved bestyrelsen, har pådraget sig ansvar. Et sådant medansvar kan i enkelte tilfælde være ønskeligt, og det erindres her ved om skyldfordelingsreglen i § 143, stk. 2, 3. pkt.

Til § 142.

Reglen i § 142 om aktionærens eventuelle erstatningskrav vil formentlig kun ganske undtagelsesvis finde anvendelse, men eksistensen af en sådan regel er velbegrunder, fordi den indeholder en påkrævet advarsel mod som medejer af selskabet at handle på en måde, som efter almindelige retsgrundsætninger er egnet til at pådrage ansvar. En aktionær har ingen pligt til at fremme selskabets interesser. Det må være ham tilladt at konkurrere med selskabet, f. eks. ved undersalg, men han må ikke misbruge de oplysninger, som han på selskabets generalforsamling eller ved henvendelse til dets ledelse får om, hvad der må betragtes som selskabets forretningshemmeligheder.

En aktionær kan overtræde aktieselskabsloven eller selskabets vedtægter f. eks. ved på generalforsamlingen at stemme for godkendelse af et årsregnskab, som han ved er urigtigt, eller for en disposition, som han ved bringer selskabet tab og ham selv eller andre aktionærer en uberettiget fordel.

Reglen i § 142 er en erstatningsregel. Da det tab, som en krænkede aktionær har lidt, kan være vanskeligt at dokumentere, og det i øvrigt kan være svært at vurdere skader af denne art, bestemmes det i *andet punktum*, at dommen ved siden af erstatningen for det tab, der allerede er lidt, kan pålægge sagsøgte at indløse sagsøgerens aktier til en pris, som fastsættes i dommen under hensyn til selskabets økonomiske stilling og til, hvad der efter omstændighederne i øvrigt findes rimeligt.

Reglen i § 142 suppleres af bestemmelsen i § 119, hvorefter retten i meget grove misbrugstilfælde under særlige betingelser har mulighed for som en sidste udvej at opløse selskabet, jfr. nærmere bemærkningerne til § 119.

Til § 143.

Et erstatningsansvar efter reglerne i §§ 140-142 vil efter omstændighederne kunne dreje sig om anseelige økonomiske tab, og der er bl. a. derfor i *stk. 1*